

**ДЕСНЯНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ЧЕРНІГІВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
64 СЕСІЯ 8 СКЛИКАННЯ
Р І Ш Е Н Н Я**

29 липня 2025 р.

селище Десна

№13-64/8

Про затвердження Програми з розвитку, популяризації та функціонування української мови як державної в усіх сферах життя у Деснянській селищній територіальній громаді на 2025-2030 роки

Відповідно до п.22 ч. 1 ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до Закону України «Про засади державної мовної політики», розпорядження Кабінету Міністрів від 17 липня 2019 р. № 596-р Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава», селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програми з розвитку, популяризації та функціонування української мови як державної в усіх сферах життя у Деснянській селищній територіальній громаді на 2025-2030 роки (додається).

2. Фінансовому відділу при формуванні показників бюджету на відповідні роки передбачити фінансування видатків на виконання заходів Програми в межах фінансових можливостей бюджету.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію селищної ради з питань фінансів та соціально-економічного розвитку громади, забезпечення законності та запобігання корупції, захисту населення та охорони здоров'я, питань освіти, культури, молоді, спорту.

Селищний голова

Юрій ОСТАШЕВСЬКИЙ

Додаток
ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням 64 сесії
Деснянської селищної ради
8 скликання
від 29.07.2025 р. № 13-64/8

ПРОГРАМА
з розвитку, популяризації та функціонування української мови як
державної в усіх сферах життя у Деснянській селищній територіальній
громаді на 2025-2030 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	ст.10 Конституції України, Закон України "Про забезпечення функціонування української мови як державної"; Стратегія популяризації української мови до 2030 року "Сильна мова - успішна держава", затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 596-р; розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 474 "Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року"; Декларація про державний суверенітет України; Європейська Культурна Конвенція; Закон України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»
2.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради
3.	Розробник Програми	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради; сектор культури, туризму, спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради
4.	Головний розпорядник коштів	Деснянська селищна рада
5.	Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради; сектор культури, туризму, спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради; відділ освіти Деснянської селищної ради; заклади освіти та культури Деснянської селищної ради
6.	Термін реалізації Програми	2025 р – 2030 р.
7.	Джерела фінансування	Кошти селищного бюджету та інші джерела, не заборонені законодавством
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідний для реалізації Програми, всього (грн)	Згідно з розрахунком видатків та кошторисом

1. ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ПРОГРАМИ

Українська мова згідно зі статтею 10 Конституції України є державною мовою. Це означає, що вона повинна використовуватись в усіх сферах суспільного життя на всій території країни. Проте, попри формальний статус, на практиці українська мова тривалий час зазнавала дискримінації, що призвело до зниження її ролі в публічному просторі.

Загрози мовній безпеці

Після 2014 року та початку збройної агресії російської федерації стало очевидним, що мова є не лише культурним, а й безпековим фактором. Російська мова часто використовується як інструмент гібридного впливу, ігнорування та маргіналізації української створює загрози національній єдності та інформаційній безпеці.

Необхідність створення мовного середовища

Українська мова потребує підтримки як мова, що відновлює свої позиції після тривалого витіснення. Для повноцінного функціонування вона має бути повсякденною мовою освіти, науки, культури, бізнесу, судочинства, медіа, реклами та побутового спілкування. Програма має створити сприятливі умови для формування повноцінного україномовного простору в усіх регіонах.

Забезпечення прав громадян на користування державною мовою

Держава гарантує кожному громадянину право отримувати послуги державною мовою, зокрема в освіті, медицині, органах влади, ЗМІ. Відсутність належного рівня функціонування української мови порушує це право.

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» передбачає реалізацію державної мовної політики через Програми розвитку і популяризації української мови. Прийняття відповідної Програми — це реалізація положень чинного законодавства та міжнародних зобов'язань України у сфері культурних і мовних прав.

Реалізація зазначеної Програми є необхідною умовою для розвитку, популяризації та функціонування української мови є критично необхідним для збереження національної ідентичності, консолідації суспільства, зміцнення державності, а також для реалізації прав громадян України. Така Програма має стати системним інструментом мовної політики, спрямованої на відновлення, підтримку та зміцнення української мови як основи національного буття.

2. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою Програми є створення належних умов для розвитку і розширення сфери функціонування української мови, виховання шанобливого ставлення до неї, формування патріотизму у громадян України. Особлива увага приділяється закладам освіти та культури, що функціонують на території Деснянської селищної територіальної громади. У цих закладах планується реалізація заходів, спрямованих на забезпечення повноцінного функціонування української мови як державної.

Основними завданнями Програми є:

- сприяння збереженню національної ідентичності, укріплювати суспільну єдність і створювати умови для культурного, освітнього та інформаційного розвитку країни;

- мотивування населення громади до вивчення української мови, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння вивченню української мови;

- організація культурних заходів (фестивалів, виставок, літературних вечорів театралізованих дійств, обрядів), які популяризують українську мову та традиції;

- проведення масових конкурсів, гуртків, літературних читань та інших культурно-освітніх заходів для дітей, молоді та дорослого населення громади;

- підтримка україномовного інформаційного простору, а саме: забезпечення сільських бібліотек сучасною україномовною літературою;

- відродження та популяризація українських народних пісень, легенд, обрядів, традицій;

- створення освітніх програм і ресурсів для поглибленого вивчення української мови.

Реалізація цих завдань спрямована на підвищення престижу української мови, збереження її як важливого елемента національної культури.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання завдань і заходів Програми дозволить:

- здійснити практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;

- розширити функціонування української мови у сфері культури, освіти;

- зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращити мовну культуру населення громади;

- поліпшити навчально-методичне забезпечення навчальних закладів громади з метою вивчення державної мови.

Виконання Програми забезпечить поширення сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

4. ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання заходів Програми планується впродовж 2025-2030 років.

5. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування, визначених Програмою заходів, здійснюватиметься в межах видатків, передбачених у бюджеті Деснянської селищної ради на відповідний рік та інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Форми та методи розв'язання проблем, зазначених у Програмі, реалізовуватимуться відповідно до законодавчих і нормативних актів, що визначають правові, організаційні й фінансові засади.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Реалізація Програми забезпечується спільними зусиллями органів місцевого самоврядування, закладів освіти, культури та інших зацікавлених сторін для досягнення мети та завдань Програми.

Додаток 1
до Програми з розвитку,
популяризації та функціонування
української мови як державної в
усіх сферах життя у Деснянській
селищній територіальній громаді
на 2025-2030 роки

**Перелік завдань та заходів
з розвитку, популяризації та функціонування української мови як
державної в усіх сферах життя у Деснянській селищній територіальній
громаді
на 2025-2030 роки**

Зміст заходів Програми з виконання завдання	Відповідальні виконавці	Термін виконання	Прогнозовані обсяги та джерела фінансування тис. грн.			
			Обласний бюджет	Місцеві бюджети	Інші джерела	Всього
I. Мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою						
Здійснення культурно-просвітницьких заходів, що висвітлюють значення української мови як скарбниці історії українського народу, важливого засобу державотворення й суспільного поступу	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради; сектор культури, туризму, спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради; відділ освіти Деснянської селищної ради; заклади культури і освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього			
Проведення щорічних заходів до Дня української писемності та мови в закладах освіти	відділ освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього			
Проведення заходів з популяризації української мови та літератури в бібліотечних закладах: презентації, читачькі конференції, культурно-мистецькі акції, тематичні стенди, книжкові виставки, зустрічі з сучасними українськими	Сектор культури, туризму та спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради; відділ освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього			

письменниками, заходи з нагоди відзначення Дня української писемності та мови, річниці народження Т.Г.Шевченка тощо			
II. Формування цілісного національного інформаційно-культурного простору			
Організація і проведення художніх виставок, присвячених пам'ятним датам, видатним особистостям Чернігівщини	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради; сектор культури, туризму, спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради; відділ освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього
III. Покращення якості викладання державної мови			
Поліпшення навчально-методичного забезпечення кабінетів української мови та літератури	Відділ освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього
Забезпечення закладів освіти та бібліотечних закладів книжковими виданнями та супровідними дисками із української художньої літератури	Виконавчий комітет Деснянської селищної ради; сектор культури, туризму, спорту виконавчого комітету Деснянської селищної ради; відділ освіти Деснянської селищної ради	2025-2030 роки	Обсяги фінансування визначаються щороку під час затвердження бюджету на відповідний рік та внесення змін до нього

Секретар селищної ради

Ірина СИНЕГУБ